

LEZERS SCHRIJVEN ONS

De Heer Guido Cornelis schrijft ons het volgende :

In het nr. 3 van "Ghendtsche Tydinghen" lees ik op blz. 168 een naschrift over de zogenaamde "Beurs" op de Kouter te Gent. Schrijver ervan vertelt : Voor de Gentenaar is en blijft dat gebouw "de Buzze".

Naar mijn mening staat hier een foutieve fonetische weergave van de Gentse volkstaal. De Gentenaars zouden bvb. wel zeggen : "de buzze giest", waarbij de "u" staat voor 2 o's. Dus hier : "de booze geest". Wie de school nog liep ten tijde van de spelling De Vries-Te Winkel" werd zulks heel duidelijk gemaakt in de lagere school : men schreef twee o's in een open lettergreep wanneer men in het Gents "uu" uitsprak, zoniet was het een enkele "o". Wie geen Gents kon was... de dupe.

Nu om terug te komen op dat gebouw op de Kouter – de Ketter, zeggen de Gentenaars... – moet men schrijven "op zijn Gents" : de "beuze". Ik ben geen specialist in dialectiek; toch meen ik in "buzze" de Brusselse volkstaal te ontwarren.

"Un beau sujet de guerre", zou Monsieur de La Fontaine vinden !

De Heer Cornelis raakt hier een zeer interessant onderwerp aan : Hoe schrijft men Gents op een correcte manier ?

Een probleem dat wij ook vandaag nog niet zullen oplossen. Een officiële schrijfwijze bestaat er niet en tot hiertoe heeft iedereen die Gents schreef daarbij een eigen methode gebruikt, zich wel realiserend dat dit slechts een gebrekkige weergave was, maar in de hoop dat de Gentse lezer wel zou zorgen voor de juiste uitspraak.

Ons Gents is zulk een rijke taal dat al de bestaande klinkers- en de combinatie van die klinkers onderling – op verre na niet volstaan om alle nuances en schakeringen weer te geven. Men zou dus normaal zijn toevlucht moeten nemen tot conventionele tekens, maar... die bestaan niet. Hoe gaat men bvb. het woord "straat" in het Gents schrijven ? Probeer maar eens.

Een poging werd gedaan (zowat een eeuw geleden) door Jan Cleppe in zijn boekje "Gentse Praat" dat hij schreef "Gênsche Prâot".

Op zichzelf heeft deze "accent-circonflexe" op de a hier geen enkele reële betekenis. De combinatie "âo" is dus een conventie die, helaas, slechts bruikbaar is onder Gentenaars. Niet-Gentenaars hebben er niets aan, want als zij die combinatie trachten uit te spreken, zullen de geproduceerde geluiden waarschijnlijk meer een oer-Congolees dialect benaderen.

Om terug te komen op het woord "straat", kan dit in het Gents dus geschreven worden : "strâote".

Waar wij niet accoord kunnen gaan met de Heer Cornelis, is waar hij het door ons gebruikte "buzze" zou uitspreken als een lange uu. Dat zou kloppen moesten wij "buzze" met één enkele z geschreven hebben. Met een dubbele z is de uitspraak zoals in het woord "put".

Dit is natuurlijk ook maar een benadering, maar ze komt o.i. dichter bij de werkelijke uitspraak dan te schrijven "beuze", dat uitgesproken wordt gelijk "chartreuze".

Met iets troosten wij ons : aan echte Gentenaars moeten wij niet leren hoe zij "Buzze" moeten uitspreken; ze weten het zo goed als wij ! Zijn er lezers die in deze kwestie graag hun duit in het zakje willen doen, dan mogen zij ons gerust schrijven.

H. C.

VRAAG EN ANTWOORD

Antwoord op de tweede vraag van Mevrouw Denise Baete (Gh. T. 1983 – nr. 2 – p. 123).

De Heer Guido Cornelis heeft volgende fragmentaire gegevens gevonden: Het "Institut Rommelaere" had als adres in 1934 : Apotheekstraat 2.

Op het stadsplan kan men de vermelding lezen : "Bacteriologisch Instituut". Het is een afdeling van de Gentse Universiteit.

In de "Wegwijzer der Stad Gent 1933-34" vond ik naast het nr. 2 Albert Baertsoenkaai (hoek Apotheekstraat) de benaming : "Gesticht Rommelaere". In de officiële telefoongids 1967 staat onder Universiteit (Faculteit der Geneeskunde) met het telefoonnummer 23.41.62 : "Instituut Rommelaere" "Laboratorium voor gezondheidsleer en sociale geneeskunde".

In hetzelfde boek 1982/83 zal men tevergeefs zoeken naar "Instituut Rommelaere". Wel vindt men er de vermelding : "Dienst voor Gezondheidsleer en Sociale Geneeskunde" (K. Vuylsteek) : De Pintelaan 135 (dat is het Akademisch Ziekenhuis).

Jammer genoeg vind ik niets over de naam "Rommelaere".

Tot zover de Heer Cornelis.

Wij zijn oprecht verwonderd dat wij niet meer reacties ontvangen hebben. Het komt ons toch uiterst onwaarschijnlijk voor dat geen enkele van onze lezers daar iets meer zou over weten; nooit gehoord zou hebben van Dr. Frederic Rommelaere, niet zou weten dat dit Instituut gebouwd werd in 1900-1901 naar plans van L. Cloquet voor de buitenarchitectuur

en van Prof. E. Van Ermengem voor wat het inwendige betreft. Onder onze leden tellen wij tal van universiteitsprofessoren en leden van het wetenschappelijk personeel die daar zeker veel meer over weten. Hun bijkomende inlichtingen zullen met dank ontvangen worden. Dat anderzijds, niemand onder onze leden iets meer zou weten over het "Engels Kerkhof" kunnen wij bijna niet geloven. Wij hebben al zo dikwijls kunnen vaststellen dat bij onze lezers een verborgen schat ligt van Gentse geschiedenis en wetenswaardigheden. Maar kennis die men voor zich houdt gaat met de tijd onherroepelijk verloren. Eens gepubliceerd in "Ghendtsche Tydinghen" ligt ze definitief vast voor de toekomst. Overwin dus een mogelijke inertie en schrijf ons eens. Bij ons hoeft u echt geen drempelvrees te hebben en artikeltjes of wetenswaardigheden over specifiek Gentse onderwerpen zijn altijd zéér welkom.

AANVULLENDE LEDENLIJST

- 1918. Versmessen G. Wolterslaan 21 9110 Gent (Sint-Amandsberg)
 - 1919. Roelandts A. Kogelstraat 60 9000 Gent
 - 1920. Mw Rosseau-Schoorens N. Lievekaai 15 9000 Gent
 - 1921. Bauwens E. Ottergemsesteenweg 273 9000 Gent
 - 1922. De Bruycker L. Tulpenstraat 22 9920 Lovendegem
 - 1923. Mw Roos R. Kraanlei 13 9000 Gent
 - 1924. De Beul D. Profheetstraat 15 2228 Ranst
 - 1925. Mw Callebaut-De Broe R. Mahoniestraat 23 9910 Gent (Maria-kerke)
 - 1926. De Cloedt J. Wolterslaan 116 9000 Gent
 - 1927. Baron 'tKint de Roodenbeke J. Kasteeldreef 9853 Deinze (Bachte-Maria-Leerne)
 - 1928. De Smet G. Louis Van Houttestraat 28 9219 Gent (Gentbrugge)
 - 1929. De Backer E. Kriekmoerstraat 138/3 9900 Eeklo
 - 1930. Henderick R. Heilig-Kruisplein 29 9110 Gent (Sint-Amandsberg)
 - 1931. Peirs J. A. Kunstenaarstraat 107 9110 Gent (Sint-Amandsberg)
 - 1932. Braeckman E. Lisbloemstraat 31 9000 Gent
 - 1933. De Vos M. Octaaf Soudanstraat 24 9820 Gent (Sint-Denijs-Westrem)
 - 1934. Mw Bracke H. Antwerpsesteenweg 19 9000 Gent
 - 1935. Mw Van Loocke C. Opgeëistenlaan 259 9000 Gent
-